

פרשת שבוע עפ"י השפת אמת

פרשת אחרי מות

אשר יעשה אותם כ' וחי בהם (ויקרא י"ח ה).

ומפי אמר' ז"ל שמעתי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם (ויקרא י"ח ה) שיניח האדם עיקר החיות בתורה ומצוות עב"ד. ויש להוסיף על זה כי באמת על ידי זה וחי בהם כי התורה נותנת חיים לעושה בעולם הזה ובעולם הבא. וכמו שהרשעים שעיקר רצונם לחיות כדי להנות מעולם הזה לכן כל חיותם על ידי אכילה ושתייה אבל הצדיקים שעיקר רצונם לחיות כדי לקיים מצוות ה' ותורתו. לכן התורה ומצוות הם החיים שלהם כמו שאומרים¹³ כי הם חיינו דייקא. שלנו נותנת התורה החיים. ואמרו חז"ל¹⁴ ללכת בהם (ויקרא י"ח ה) עשם עיקר ולא תעשה טפל. ובאמת זה תלוי בעבודת האדם כפי מה שעושה עיקר מצוות. אז התורה נותנת לו חיים גם בעולם הזה. והוא שכתוב אשר יעשה אותם האדם ואו וחי בהם כי התורה עיקרה למעלה והיא כוללת כל העולמות. ועל ידי מעשה בני ישראל בתורה נותנת להם חיים בעולם הזה גם כן. ועל זה מסר לנו הקב"ה התורה שעל ידינו יתפשט הארת התורה גם בעולם הזה:

(תול"ב)

במדרש¹⁵ בפסוק (ויקרא י"ח ה) באני ה' כו' שלשה שגבור על יצרם וניתוסף להם משמו יתברך ושלשה שתקף יצרם עליהם ונשבעו כו' ע"ש פירוש שמצד אלקותו יתברך שחל על בני ישראל יכולין לגבור על היצר הרע שזה ענין השבועה בשמו יתברך. וכמו כן על ידי שכובשין היצר ונשמרין מחטא זוכין לחלות אלקותו יתברך. וב' המדרגות הללו אין להם סוף ולעולם כן הוא שאחזר כך מסייע הקדושה להשמר ביותר וזוכין לקדושה גבוה מזה וכן לעולם וזה שכתוב מקודם אני ה' ואחר כך אני ה':

(תול"ב)

והמשפט הכל מקושר אליו יתברך שמו. וזה אחת שאלתי כו' שבתי בבית ה' כל ימי חיי (תהלים כו, ד). וזה הרמז אל יבא בכל עת (ויקרא טו, ב) כי לכל זמן ועת כו' (קהלת ג, א). אבל בני ישראל ואני תפלתי כו' עת רצון (תהלים טו, יד) ובזאת יבא אל הקודש (ויקרא טו, א):

יובשם שחן סטרו לבם ואמרו שיהי שכן כתיב יזיראו העם את ה' ויאמנו' ואח"כ 'או ישיר' כן צריך אדם לטהר לבו קודם שיתפלל וכן אבות אמר: 'על לא חמס בפני ותפלתי וזה', א"י יהושע הכהן ב"ר נחמיה ובי יש תפילה עבודה אלא כל מי שרצו מלוכלכות בגול הוא קורא להקדוש ב"ה ואינו עונה אותו למה שתפלתו בעבידה שנאמר 'ויאמר ה' לתן קץ כל בשר' וגו', אבל אבות שלא היה בעמלו גול היתה תפלתו זכה לכך אמר: 'על לא חמס בכפי' לפי שאין על בכפי ובעמלי תפלותי וזה. אמר ר' חמאי ב"ר תנאי מנין שכל מי שהגול בידו תפלתו עבודה שגא' וזכר שחמס בפנים וגו' אינו שומע מפני מה שדיכב דמים מלאו, ומנין שכל מי שמרדק עצמו מן הגול תפלתו זכה שנאמר 'קץ בפני ובר לב' מה כתיב אורי' ישא ברכה מאת ה', זה דור דרשי"ן (שמדור כב, ג).

אשר יעשה אותם כו' וחי בהם (ויקרא י"ח ה). אם כי אמרו חז"ל¹⁵ אל תהיו כעבדים המשמשים על מנת לקבל פרס. אך אמרו גם כן¹⁶ הוי מחשב הפסד מצוה כו'. כי בוודאי שכר עולם הבא אינו ענין הגוף. רק זה עצמו עולם הבא מה שזוכין לחיות בטל לה' יתברך בראוי. שהוא דבר שאין יכולים להשיג ולהיות ברור שאין להשיג לרוב ההעלם לכך נקרא עולם כמו שעולם הזה נקרא העלם על שהחושך מכסה ומעלים כבודו יתברך. כמו כן עולם הבא הוא העלם של אמת על שאין יכולין להשיג. ובעולם הזה ההעלם על ידי השקר. ובוודאי כן חשבו הפסד מצוה מה שעל ידי המצוה מדבק האדם עצמו בה' יתברך שהוא שורש החיות. וכן וחי בהם כנ"ל זה השכר הוא תכלית עשיות המצוות. ולקבל פרס הוא לשון פרוסה שכונתו לעצמו ואינו דבק בשורש החיות כנ"ל היפוך וחי בהם כנ"ל:

(תול"ב)

בפסוק (ויקרא י"ח ה) כמעשה ארץ מצרים כו' עד אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. וחכמים הוסיפו לומר¹⁷ ולא שימות בהם. והגם דאיתא¹⁸ זאת התורה אדם כי ימות (במדבר י"ט ד) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. אבל באמת כפי מה שממית עצמו עליה כך התורה מחיה אותו דכתיב (תהלים י"ח ה) תורת ה' תמימה משיבת נפש. וכל הכוחות שאדם ממעט בנפשו בשביל התורה משיבה התורה אליו ונמצא מהליף היות עובר בחיות קיימת לעד.

(תול"ב)

ברכה מאת ה' (תהלים כו, ד-ה) ע"ש. והענין הוא כי התפלה היא לקבל השפעת הקב"ה וצריך להיות עיקר המבוקש לקבל השפעתו יתברך בדבקות האמת בשורש העליון. וזה פירוש נקי כפיים ולהיפוך נקרא ידיו מלוכלכות בגול מאחר שאינו מקבל כפי רצונו יתברך. ואם האדם זוכה לאמונה ובטחון כראוי אז לבו בטוח כי כל הגנהה שלו מהקב"ה. והכל הוא כפי הטוב ונצרך לו על צד היותו טוב מכל הטובות שבעולם. כמו שביאר בספר חובת הלבבות¹⁹ באר היטב. ואז אחת שאלתי ופונה לבו מכל דבר כמו שכתוב (דברים ג, יג) ואותו תעבוד אם אתה פונה עצמך ואין לך עבודה אחרת אלא זו'. וזה נקרא בר לבב. והקב"ה הקדים לבני ישראל הנסים ונפלאות ביציאת מצרים ועל הים כדי להיות מובטחים בו כראוי ולא ידאגו על שום דבר רק אחת שאלתי. וכן צריכין לטורד שבחו של מקום ואתר וכל התפלה כדאיתא במדרש²⁰ אל הרנה ואל התפלה (מלכים א, ח, כח). רנה זה טידור שבחו. וכן כתיב (שמות י"ח, א-ט, א) ויאמינו בה' או ישיר. ובמדרש²¹ אין אז אלא בטחון כמו שכתוב (משלי ג, כג) אז תלך לבטח. והבוטח בה' הוא מלא שמחה. והגם כי נזכרו בשמונה עשרה כל בקשות הנצרכים לאדם. אך באמת המכוון לקשר כל הדברים הנצרכים לו אל הבורא יתברך. וזה הברכות שבכל הבקשות להיות הפרנסה והרפואה

ברש"י ומדרש²² קבלתם מלכותי קבלו גזירותי כו'. וכן בגמרא²³ לקבל עול מלכות שמים תחילה כו'. כן הוא בכל מצוה בפרט שצריך להיות כוננת עשייתה כדי לקבל עול מלכות שמים. שזה תכלית המצוה. ונאמר (ויקרא י"א) אשר לא צוה כו' מכלל שעשיות הציווי יותר מקובל מטעם המצוה. כי טעמי המצוה הם רק שבעבורם צונו ה' יתברך בהם. אבל עשיותינו צריך להיות רק עבור לעשות רצון ה' יתברך. וכשאדם מקבל עול מלכותו קודם המצוה יוכל לעשות המצוה בתיקנה. וכן אשר יעשה כו' וחי בהם (שם י"ח ה) גם כן הפירוש. להמשיך חיות משרש הכל והוא מלכותו יתברך. כי להאדם ניתן לקרב כל דבר לשורש החיות על ידי המצוות שאין לך דבר שאין בו מצוה ועל ידי המצוות נמשך חיות לכל הדברים. כי בלא זה נקראים מתים כמו שאמרו ז"ל²⁴ רשעים בחייהם נקראים מתים כו'. וכתוב אשר יעשה. להבא משמע. והיינו שצריך להיות כל מחשבות האדם תמיד להיות מוכן לעשות רצון המקום ברוך הוא. וזה יתן לו חיות ושמחה וזה נקרא שמירת המצוות להיות יושב ומצפה וממתין תמיד מחי גייע לידו לעשות רצון המקום. ועל ידי זה כשתבא לידו יקיימנה כראוי. והוא שכתוב (שם) ושמרתם כו' וחי בהם כו'. להיות החיות תמיד על ידי שמירת המצוות וקיומם:

(תול"ב)

איתא בתורת כהנים²⁵ מנין שישבת בני ישראל גרם להם דכתיב (ויקרא י"ח ה) אשר אני מביא אתכם שמה. נראה הטעם כי בני ישראל היו מוכנים לארץ ישראל דכתיב (חבקוק ג, ו) עמד וימודד ארץ כו'²⁶. שכל מקום יש לו נפשות מיוחדים. כמו שכתוב²⁷ חן מקום על יושביו. והנה ארץ ישראל הוא מקום קדוש דבוק בשורש העליון ואינו יכול לסבול רק אנשים הדבקים בקונם. כמו שכתוב (שמות טו, ח) תביאמו ותטעמו כו'. וכמו שנמצא בגמרא²⁸ הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. כמו כן יש במקומות כפי רוב הקדושה מסובב שם כמה קליפות והסתרות ויצר הרע. לכן על ידי שהיה המקום מוכן לבני ישראל. היו שם נסיונות גדולות. ולכן זה גרם להם שיחטאו. וקאה הארץ אותם על ידי שפשטו ידם במה שאינו שלהם:

(תול"ב)

במדרש²⁹ בזאת יבא אחרן (ויקרא טו, א). ה' אורי וישעי (תהלים כו, א) בים ע"ש כל הענין עד בזאת אני בוטח (שם א). והנה אחר כך נאמר בפסוק (שם ד) אחת שאלתי מאת ה' כו' שבתי בבית ה' כו'. אמונה ובטחון הוא הכנה אל התפלה השלימה. ולכן מקדימין השירה בכל יום קודם התפלה כדאיתא במדרש בשלח³⁰ כמו שהם הקדימו האמונה כן צריך אדם לטהר לבו קודם התפלה. דכתיב (איוב טו, יד) לא חמס בכפי ותפלתי זכה. וכי יש תפלה עבודה כו' מי שידיו מלוכלכות בגול אין תפלתו נשמעת. נקי כפיים ובר לבב ישא